

លក្ខណៈសម្គាល់ជីវសាស្ត្រដី- លំហាត់អនុវត្តន៍ B02

ការរាប់ចំនួនជន្លេន

យោងផ្ទាំងរូបភាព លេខ 15a, 15b

<p>ភាពពាក់ព័ន្ធ</p>	<p>បរិមាណ និងភាពចម្រុះនៃជន្លេន គឺជាសូចនាករនៃសកម្មភាពជីវសាស្ត្រ និងសុខភាពដី។ តាម រយៈការជីករន្ធ ការស៊ីចំណី ការរំលាយអាហារ និង ការពូនអាចម៍ ជន្លេន ជន្លេនធ្វើឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងនូវរន្ធក្នុងដី និងខ្យល់ចេញចូល ការជ្រាបទឹក និងភាពចម្រុះកម្ដៅ ទំហំបណ្តុំគ្រាប់ដី (អាហ្គ្រីប្រ្រេត) និងស្ថេរភាព ក៏ដូចជារដ្ឋសារធាតុចិញ្ចឹម និងការលូតលាស់នៃឫស^១។ ដូច្នេះ ភាពសម្បូរកាន់តែកើនឡើងនិងភាពចម្រុះនៃសារពាង្គកាយដីទាំងនេះ បានបង្ហាញពីដីដែលមានគុណភាពកាន់តែល្អ^២។</p>	
<p>សម្ភារៈ</p>	 <p>ស្លាបព្រាចូក</p>	 <p>ផ្ទាំងប្លាស្ទិក</p>
<p>ដំណើរការអនុវត្ត</p>	<p>១) ប្រើប្រាស់ស្លាបព្រាចូក ជីកយកដីមួយដុំ ដែលមានទំហំ ២០ x ២០ x ២០ សង់ទីម៉ែត្រ ។ ចូរកាយស្រទាប់កំទេចកំទីចេញសិន ប្រសិនបើមាន។</p>	 <p>© FAO 2011</p>
<p></p>	<p>២) ដាក់ដុំដីនៅលើផ្ទាំងប្លាស្ទិក</p>	 <p>© FAO 2011</p>
<p></p>	<p>៣) ប្រមូល និងរាប់ចំនួនជន្លេនសរុប ហើយប្រសិនបើអាចធ្វើបាន សូមដាក់វាទៅតាមប្រភេទ (ចូរមើលឧទាហរណ៍ខ្លះៗ និងលក្ខណៈសម្គាល់ក្នុងតារាងខាងក្រោម)</p>	 <p>© FAO 2008</p>

ឈ្មោះ:	លក្ខណៈ:	រូបភាព
Dendrobaena veneta	ប្រភេទដែលមានទំហំតូចទៅមធ្យមដែលមានពណ៌រាងក្រហម ជារាងវង្សៗឬកង់ៗឆ្លុះៗ ។ ផ្នែកចុងកន្ទុយរបស់វាជាទូទៅមានពណ៌ក្រៃម ឬពណ៌លឿងស្លេក។	 © F. Ashwood
Aporrectodea longa	ចង្កុំបានអភិវឌ្ឍយ៉ាងច្បាស់ ធំជាងផ្នែកផ្សេងទៀតនៃដងខ្លួន។ ពណ៌ស្រទាប់ជានៅចុងម្ខាងទៀត មានពណ៌ត្នោតក្រហម។ មានប្រវែងវែងជាង ៨ សង់ទីម៉ែត្រ ពេលវាមិនផ្លាស់ទី។ រាងស្តើងបន្តិច។	 © F. Ashwood
Allolobophora chlorotica	ពណ៌បៃតង ឬពណ៌ផ្កាឈូកស្លេក។ មានប្រវែងប្រហែល ៥ សង់ទីម៉ែត្រ ។ ជាទូទៅវាញូខ្វង់ពេលដាក់លើដៃ។ មានឆ្លុតបង្កង់ពណ៌លឿងនៅលើដងខ្លួន។	 © F. Ashwood
Octolasion cyaneum	កន្ទុយពណ៌លឿងប្លែកពីគេ។ ពណ៌ប្រផេះខៀវ ទៅពណ៌ផ្កាឈូកស្លេក។	 © FAO 2011

គុណសម្បត្តិនៃវិធីសាស្ត្រ	ងាយស្រួលក្នុងការវាយតម្លៃ ដោយត្រូវការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ពីរបីប៉ុណ្ណោះ។ មិនតម្រូវឱ្យមានចំណេះដឹងជាក់លាក់នោះទេ។
ដែនកំណត់នៃវិធីសាស្ត្រ	វិធីសាស្ត្រនេះ គឺមិនបានវាយតម្លៃលក្ខណៈជីវសាស្ត្រ ពេញលេញនោះទេ។ វាអាស្រ័យតាមលក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ (ជៀសវាងកុំធ្វើលំហាត់នេះនៅពេលដែលអាកាសធាតុស្ងួតពេក ឬសើមពេក)។ វាអាស្រ័យតាមរដូវកាល ដូច្នេះពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ការរាប់ចំនួនជន្លេនប្រៀបធៀបគ្នាត្រូវតែធ្វើក្នុងពេលដូចគ្នាក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ ហើយគួរជ្រើសយករដូវក្រដាសនៅក្នុងអាកាសធាតុតំបន់ត្រូពិច ចំនួនជន្លេនគួរតែវាយតម្លៃនៅចុងរដូវវស្សា គឺនៅពេលដែលជន្លេនទាំងអស់ជិតដល់ដំណាក់កាលពេញវ័យ ។។
សំណួរដែលត្រូវលើកឡើង	តើមានជន្លេនចំនួនប៉ុន្មានដែលអាចរាប់ឃើញក្នុងសំណាកដី? តើមានប្រភេទជន្លេនចំនួនប៉ុន្មាន គឺអ្វីខ្លះ? ប្រសិនបើគ្មាន ឬមានតិចតួចដែលបានរកឃើញ តើអាចធ្វើការស្ថានបានទេហេតុអ្វី? តើធ្វើដូចម្តេចដើម្បីបង្កើនពួកវា?

គម្រូសម្រាប់វាយតម្លៃ		
ខ្សែក	មធ្យម	ល្អ
ពី ០-៤ ជន្លេននៅក្នុងទំហំដី ២០x ២០x ២០ សង់ទីម៉ែត្រ នៃដីស្រទាប់លើ ហើយភាគច្រើនមានតែជន្លេន ១ ប្រភេទ។	ពី ៤-៨ ជន្លេន នៅក្នុងទំហំដី ២០x ២០x ២០ សង់ទីម៉ែត្រ នៃដីស្រទាប់លើ ដែលមានជន្លេនចាប់ពី២ ប្រភេទ ឬច្រើនប្រភេទ។	មានជន្លេនលើសពីចំនួន ៨ នៅក្នុងទំហំដី ២០x ២០x ២០ សង់ទីម៉ែត្រ នៃដីស្រទាប់លើ ដែលមានជន្លេនចាប់ពី ២ ប្រភេទ ឬច្រើនប្រភេទ។

^១ https://orgprints.org/id/eprint/30582/1/VSA_Volume1_smaller.pdf
^២ <https://www.fao.org/3/mc981e/mc981e.pdf> Global Soil Doctors Programme | Field exercises
^៣ Lavelle, P. (1983). soil fauna of tropical savannas. II. The earthworms. *Ecosystems of the World*.